

Cercle econòmic i social del Baix Montseny
Jornada, 20 de novembre de 2010

Futur desenvolupament del Baix Montseny

Què és el Baix Montseny?

Josep M. Panareda Clopés
geògraf

El **Baix Montseny** és una comarca centrada en la població de Sant Celoni, que comprèn sobretot els municipis de la conca mitjana i alta de la Tordera.

També inclou d'altres municipis que resten fora de la conca de la Tordera.

Què és el Baix Montseny?

És una comarca

La comarca és una demarcació administrativa de llarga tradició, que ha estat consolidada per l'Estatut d'Autonomia de 1979. Actualment Catalunya és constituïda per 41 comarques.

Per què el límit de província, de comarca i d'altres unitats administratives i polítiques passen entre la Selva i el Baix Montseny?

Condicions naturals antigues en la franja entre la Selva i el Vallès: zona d'aiguamolls i l'antic estany de Sils

Què és una comarca?

Una comarca és una extensió de territori, més reduïda que una regió, a la qual donen una certa unitat les relacions de veïnatge entre els llocs que la formen, certes condicions naturals o fets històrics.

És una entitat local de caràcter territorial formada per l'agrupació de municipis contigus.

És, doncs, una unitat administrativa, per a coordinar, gestionar i millor oferir serveis als habitants d'un territori.

- realitat socioeconòmica i territorial
- condicionants
  - naturals
  - històrics

Com es forma i delimita una comarca?

1931

El govern de Catalunya encarrega a un grup de persones enteses la redacció d'un projecte de divisió comarcal.

Era la Ponència d'Estudi de la Divisió Territorial de Catalunya, en la qual tingueren un paper destacat Pau Vila i Josep Iglésies, que ja havien fet estudis anteriors pel seu compte.

Pau Vila (1932)

"Aquesta Ponència de Divisió Territorial de Catalunya no té en el seu comès delimitar les comarques catalanes, sinó elaborar un projecte de divisió administrativa de Catalunya".

La Ponència se centrà en dos aspectes claus:

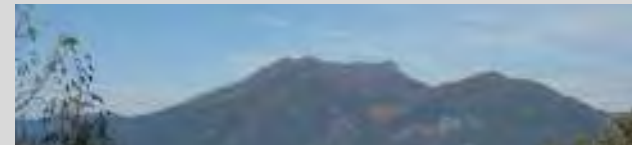
- en el concepte popular de comarca
- i en les àrees de mercat

- A quina comarca penseu que pertany el vostre poble?
- A quin indret aneu principalment a mercat?
- Aneu també a un altre mercat?

El 12 d'octubre de 1932 s'aprova el projecte d'una Catalunya dividida en trenta-vuit comarques, aplegades en nou vegueries.

El 27 d'agost de 1936 es publicà un decret pel qual s'establia una divisió territorial amb trenta-vuit comarques, també agrupades en nou unitats superiors, ara anomenades regions

El 1977 s'establí de nou la Generalitat, i es reobrí un debat que acabà amb la reimplantació de la comarca com a unitat de govern. No fou fàcil, ja que es trigà deu anys a iniciar-ne l'establiment.

El 1987 el Parlament de Catalunya aprovà que en principi s'establís la divisió comarcal de 1936, però deixava oberta la possibilitat de fer-hi modificacions posteriors.

Pel març de 1988 s'aprovà la constitució de tres comarques administratives noves: el Pla de l'Estany, el Pla d'Urgell i l'Alta Ribagorça.

Les **municipalies** (Lluís Casassas i Joaquim Clusa, 1980)

Una divisió territorial de dimensions més petites que les comarques existents.

Establiren 127 municipalies o unitats de govern local, entre les quals hi ha la centrada a Sant Celoni.

La municipalia de Sant Celoni incloïa 10 municipis:

- Sant Celoni
- Gualba
- Fogars de Montclús
- Campins, Montseny
- Sant Esteve Palautordera
- Santa Maria Palautordera
- Vallgorguina
- Breda
- Riells del Montseny

INFORME SOBRE LA REVISIÓ DEL MODEL D'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA

Comissió d'experts creada per acord del Govern
de 3 d'abril de 2000, a instància dels diferents
grups del Parlament de Catalunya

Informe Roca
2000

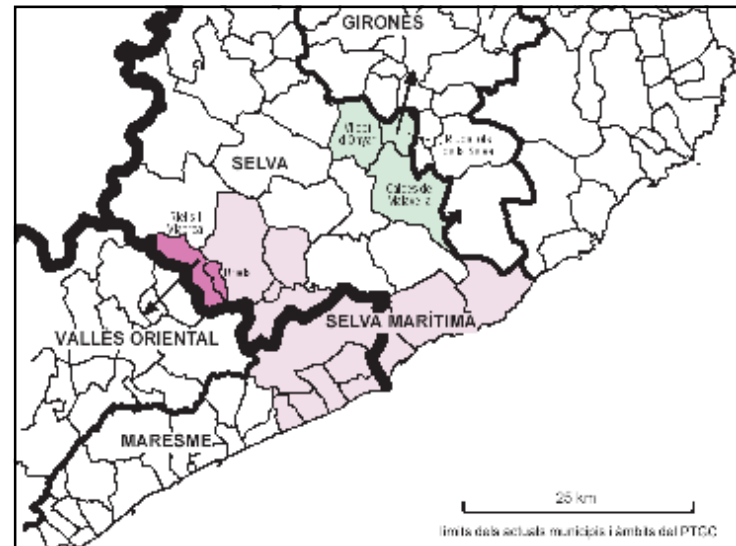
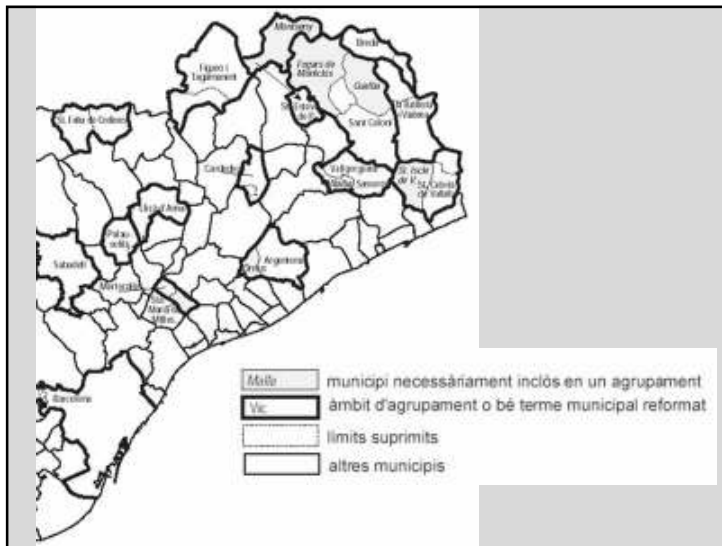
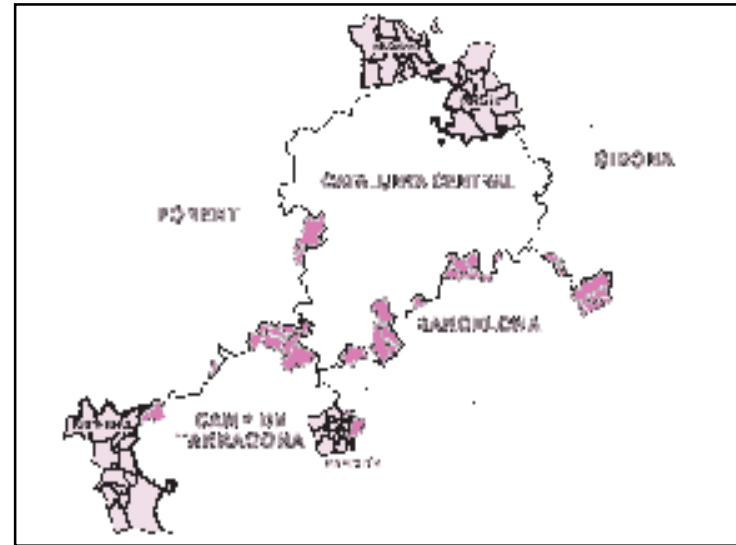

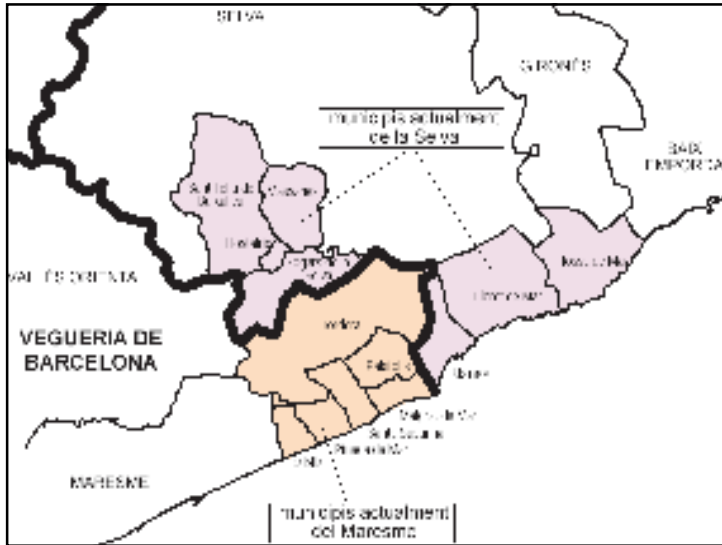
Cadascuna de les noves comarques s'articula al voltant d'un àmbit territorial mínim, que es basa en uns nuclis urbans consolidats: Blanes, a la Selva Marítima; Calaf, a l'Alta Segarra; Camprodon, a la Vall de Camprodon; Martorell, al Baix Llobregat Nord; Moià, al Moianès; i Ponts al Segre Mitjà.

La Comissió assenyala, també, la possibilitat: a) d'estudiar la creació d'una comarca a l'entorn de Sant Celoni; i b) la necessitat de reconèixer el Lluçanès com a àmbit subcomarcal singular dins la comarca d'Osona.

SELVA		Sant Celoni i Farners		20	6.400	11.024	71,5
Burgada	Farners	14	700	378		18,9	
Sant Joan Segarra	Sant Joan Segarra	14	2.000	3.004		10,0	
Arques	Arques	14	4.300	6.317		19,5	
Arques	Arques	20	4.780	4.750		0,1	
Sant Julià del Lloç i l'Orri	Sant Julià del Lloç i l'Orri	14	170	114		17,0	
Artes	Artes	14	2.200	2.311		20,0	
El Nord Segarra		El Segarra		20			
Vall de l'Arcega	Vall de l'Arcega	20	3.200	3.230		40,0	
Arcega	Arcega	14	900	1.110		17,0	
N.º Est. del Sud i Sud-oest		El Segarra		20			
Andorra	Andorra	20	1.200	1.210		40,0	
Arcega	Arcega	20	2.700	2.744		30,0	
Arcega	Arcega	14	4.100	4.130		17,0	
la Selva de l'Arcega	la Selva de l'Arcega	14	2.100	2.234		17,0	
				15,0		40.134	628,0
SELVA MARÍTIMA		Blanes		20	27.700	27.740	17,0
Mirador de Mar	Mirador de Mar	14	17.000	17.004		16,0	
El Nord de l'Arcega		El Nord de l'Arcega		20			
Mirador de Mar	Mirador de Mar	20	16.000	16.074		47,0	
Mirador de Mar	Mirador de Mar	20	12.700	12.710		0,1	
Castell	Castell	14	11.000	11.000		1,0	
Torredors	Torredors	14	1.000	1.000		6,0	
Blanes	Blanes	20	2.000	2.004		3,4	
Blanes	Blanes	14	700	400		26,7	
Blanes	Blanes	14	1.000	1.000		10,0	
Sant Feliu de Bualbuc	Sant Feliu de Bualbuc	20	600	600		0,5	
Blanes	Blanes	20	4.000	4.000		0,5	
Sant Susanna	Sant Susanna	14	1.700	1.400		12,0	
Torre de Mar	Torre de Mar	14	2.000	2.000		10,0	
				15,0		100.132	339,1

Estat de l'evolució de la població de Catalunya del 1996 al 2009			
Evolució de la població de Catalunya del 1996 al 2009			
Tipus de població	1996	2009	Canvi (2009-1996)
TOTAL	3.420.100	3.420.100	0
Urbanitzada	2.100.000	2.100.000	0
Rural	1.320.100	1.320.100	0
Tipus de població	1996	2009	Canvi (2009-1996)
Urbanitzada	2.100.000	2.100.000	0
Rural	1.320.100	1.320.100	0
Tipus de població	1996	2009	Canvi (2009-1996)
Urbanitzada	2.100.000	2.100.000	0
Rural	1.320.100	1.320.100	0
Tipus de població	1996	2009	Canvi (2009-1996)
Urbanitzada	2.100.000	2.100.000	0
Rural	1.320.100	1.320.100	0
Tipus de població	1996	2009	Canvi (2009-1996)
Urbanitzada	2.100.000	2.100.000	0
Rural	1.320.100	1.320.100	0

El Baix Montseny ara

- a) La gestió dels serveis és la base d'una comarca
- b) Dues províncies
- c) Els límits del Baix Montseny
- d) Originalitat del Baix Montseny
- e) Identificació i pertinença al Baix Montseny

